

Gange har sigtet til, nemlig den ærede Folkethingsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), nævnte forskjellige Retninger, hvori Regjeringen kunde have støttet Arbejderne, og jeg vil ikke negte, at man ved saadanne almindelige Lovgivningsarbejder, som en hensigtsmæssig Fordeling af Skatterne, god Undervisning i Almuefolkensønsen, passende Løn for de menige Mænd, der indkaldes til Militærtjeneste o. s. v., kan lægge for Dagen, at man har den rette Interesse for, at den mindre Bemidlede bliver stillet saa godt, som Forholdene tillade det. Jeg tror dog imidlertid at burde henvende Opmærksomheden paa, at disse Spørgsmaal alle staa paa Dagsordenen. Selv under rolige Tider kan der være stor Tvivl om, hvorledes man bør gribe denne Sag an, og hvorledes man bør ordne den, thi det er jo et Forhold, om hvilket man ifølge dets Natur maa ønske, at man, naar man engang har ordnet det, ikke saa let kommer til at forandre det igjen. At man under Tider som disse, der dog utvivlsomt i sig indeholder en Del Vanskeligheder, ikke har kunnet fremme de nævnte Sager og faae dem gennemførte, kan dog utvivlsomt ikke bebreides Regjeringen, og i ethvert Tilfælde høre jo disse Spørgsmaal slet ikke til dem, som man særlig sætter i Forbindelse med Arbejderspørgsmaalet. Der er en Række af saa at sige nye Spørgsmaal, der først ere opstaaede i den allerseneste Tid, som overalt i den civiliserede Verden have sat alle Gemytter i Bevægelse, og som har kaldet de bedste Kræfter til sig for at søge at finde paa en god Løsning. Naar Regjeringen nu har taget denne Sag i sin Haand, tror jeg at burde vise hen til, at Regjeringen allerede i 1872—73 stillede Forslag om at faae Midler til en Arbejderkommission, og at den allerede dengang erklærede sig villig til at ville tage Spørgsmaalet op. Naar der nu er blevet yttret af ærede Medlemmer, og navnlig af det ærede Medlem fra Prestø Amt (Bosjen), at man ikke paa et faktisk Grundlag som de fremkomne Arbejderstemmer kunde give sit Minde til at nedlægge en Arbejderkommission, maa jeg oprigtig tale sig, at jeg ikke forstaa denne Udtalelse. Da Regjeringen i det nævnte Aar fremkom med Forslag om en Arbejderkommission, laa det ganske naturligt for, at den ikke vilde holde sig tilbage fra at gjøre et saadant Arbejde, for at man dog kunde have noget Faktisk at holde sig til, og som man kunde byde den sammentredende Kommission for at give den et vist Indblik i Forholdene. Man vil vist ikke benegte, at Arbejderspørgsmaalet fra de forskjellige Klassers Side maa ses med yderst forskjellige Dine. Det er aabenbart, at Arbejderne selv ønske Forbedring af deres Kaar, og at der er en Del af Samfundet, som mener, at Arbejdernes Ønsker meget væsentligt bør støttes, men ærede Medlemmer kunne heller ikke være ubekjendte med, at der er en anden Side af Samfundet, som rejser sig imod ovennævnte Fordringer, for saa vidt

der fra Arbejdernes Side gjøres saadanne. Jeg skal aldeles ikke udtale mig om, paa hvilken Side Retten er; derom foreligger der ikke Spørgsmaal, men der foreligger kun det rent Faktiske, at der, medens Arbejderne gjøre Fordringer, selvfølgelig er Andre, som ere interesserede i at nedstemme disse Fordringer. Der er heller ikke nogen Tvivl om, at man paa mange Steder har set saadanne Fordringer fra Arbejdernes Side, som man ikke kunde give sin Billigelse, eller som i alt Fald jeg ikke kunde billige. Naar altsaa Regjeringen har villet skaffe et faktisk Materiale tilveie, mener jeg, at den Kommission, som Regjeringen vil nedlægge, maa være denne meget taknemlig for, at den har villet paatage sig et Arbejde, der ubetinget ikke ligger for en Kommission, men som ligger bedre for Regjeringen. Ærede Medlemmer, der have taget Del i en Kommissions Arbejder, som har givet Anledning til at indhente statistiske Oplysninger, ville være bekjendte med, at Kommissionen, naar den først har besluttet sig til at indhente statistiske Oplysninger, har lagt selve Indsamlingen af disse i Regjeringens Haand. Det bliver altid et administrativt Anliggende, som man efter Anmodning af Kommissionen sætter i Scene, for at skaffe den de Oplysninger, som anses for nødvendige. Det er nu sikkert, at der, naar et saadant Spørgsmaal først er brændende, ikke er meget lang Tid til at kunne sigte til en Kommission: Søg først saadanne Oplysninger, eller sig os, hvad I ønske; og da det er et fuldstændigt nyt Materiale, noget, der saavidt mig bekjendt ikke andet Sted er samlet, forekommer det mig, at man meget burde paasjønne, at Regjeringen har villet tage Sagen i sin Haand. En Begyndelse skulde være gjort, og Begyndelsen paa et saa nyt Omraade er altid saa vanskelig, at man kunde være sikker paa, at der vilde ske Feiltagelser. Naar man har bragt dette Materiale over sin Barndom saaledes, at en eventuel Kommission, støttende sig dertil, kan søge nye Oplysninger, forekommer det mig, at man allerede har gjort et meget væsentligt Skridt til at komme bort fra Fordringerne og Deklamationerne og til at komme over til det Faktiske, til det, som er et passende Grundlag for en Undersøgelse af, hvorledes Arbejderforholdene virkelig ere. Jeg veed ikke, hvorvidt de Herrer ved at gjøre sig bekjendte med det Materiale, der er leveret af Indenrigsministeriet, have fundet, at det indeholder interessante Oplysninger; men jeg for mit Vedkommende holder mig forvisset om, at mange af de Oplysninger, som foreligger, hidtil ikke have været kjendte, og at de ville danne et meget væsentligt og godt Grundlag for de Undersøgelser, som man maa ønske, at en Arbejderkommission skal anstille. Det ærede Medlem yttrede dernæst angaaende den Foranstaltning, som er foreslaaet af Regjeringen, at han ikke fandt den heldig, at der derved ligesom var fremkommet en Udtalelse fra Regjeringens Side af, at den ønskede at dele Ansvar. Jeg kan imidlertid forsikre om,